

سُورَةُ الزُّحُرُفِ
الْحِزْبُ الْخَامِسُ وَالْعِشْرُونَ

وَكَذَلِكَ أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ رُوحًا مِّنْ أَمْرِنَا مَا كُنتَ تَدْرِي مَا الْكِتَابُ
وَالْإِيمَانُ وَلَكِن جَعَلْنَاهُ نُورًا نَّهْدِي بِهِ مَن نَّشَاءُ مِنْ عِبَادِنَا
وَإِنَّا لَنَهْدِيكَ إِلَى صِرَاطٍ مُّسْتَقِيمٍ ﴿٤٣﴾ صِرَاطِ اللَّهِ الَّذِي لَهُ
مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ ۗ أَلَا إِلَى اللَّهِ تَصِيرُ الْأُمُورُ ﴿٤٤﴾

سُورَةُ الزُّحُرُفِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

حَمِّ ﴿١﴾ وَالْكِتَابِ الْمُبِينِ ﴿٢﴾ إِنَّا جَعَلْنَاهُ قُرْءَانًا عَرَبِيًّا
لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ ﴿٣﴾ وَإِنَّهُ فِي أُمِّ الْكِتَابِ لَدَيْنَا
لَعَلِيَّ حَكِيمٌ ﴿٤﴾ أَفَنَضْرِبُ عَنْكُمُ الذِّكْرَ صَفْحًا
أَن كُنْتُمْ قَوْمًا مُّسْرِفِينَ ﴿٥﴾ وَكَمْ أَرْسَلْنَا مِنْ نَّبِيِّ فِي
الْأَوَّلِينَ ﴿٦﴾ وَمَا يَأْتِيهِمْ مِنْ نَّبِيِّ إِلَّا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِءُونَ
﴿٧﴾ فَاهْلَاكْنَا أَشَدَّ مِنْهُمْ بَطْشًا وَمَضَى مَثَلُ الْأَوَّلِينَ
﴿٨﴾ وَلَئِن سَأَلْتَهُمْ مَنْ خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ لَيَقُولُنَّ
خَلَقَهُنَّ الْعَزِيزُ الْعَلِيمُ ﴿٩﴾ الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ الْأَرْضَ
مَهْدًا وَجَعَلَ لَكُمُ فِيهَا سُبُلًا لَعَلَّكُمْ تَهْتَدُونَ ﴿١٠﴾

٤٨٩

ve ilişkilerin ortadan kalktığı, her şeyin Allah'a döndüğü gün hatırlatılmıştır.)

(43)

KIRKÜÇÜNCÜ SÛRE

ez-ZUHRUF

Zuhruf, altın ve mücevher anlamına gelir. Sûrede bunlardan söz edildiği ve Allah'ın insana sahip olduğu altın ve mücevherle değil, inanç ve davranışlarına göre değer verdiği anlatıldığı için sûre bu adla anılmıştır. Mekke'de inmiştir ve 89 âyettir.

Bismillâhirrahmânirrahîm

1. Hâ. Mîm.

2, 3. Apaçık Kitab'a andolsun ki biz, anlayıp düşünmeniz için onu Arapça bir Kur'an kıldık.

4. O, katımızda bulunan Ana Kitap'ta (*levh-i mahfuzda*) mevcut, yüce ve hikmetle dolu bir kitaptır.

(Şanı yüce olan Kur'an, icaz vasfıyla diğer kitaplardan daha yücedir. Çünkü belâgatı en üstün mertebeye ulaştırmış. ayrıca bütün geçmiş kitapların hükümlerini ortadan kaldırmıştır.)

5. Siz, haddi aşan kimseler oldunuz diye, sizi Kur'an'la uyardıktan vaz mı geçelim?

6. Daha önceki milletlere nice peygamberler göndermiştik.

7. Onlar, kendilerine gelen her peygamberi mutlaka alaya alırlardı.

8. Biz bunlardan daha zorba olanları da helâk ettik. Nitekim öncekilerde örneği geçmiştir.

9. Andolsun ki, onlara gökleri ve yeri kim yarattı? diye sorsan; «Onları şüphesiz güçlü olan, her şeyi bilen Allah yarattı» derler.

10. O, size yeri beşik kılmış ve doğru gidesiniz diye yeryüzünde size yollar yaratmıştır.

52. İşte böylece sana da emrimizle Kur'an'ı vahyettik. Sen, kitap nedir, iman nedir bilmezdin. Fakat biz onu kullarımdan dilediğimizi kendisiyle doğru yola erdirdiğimiz bir nur kıldık. Şüphesiz ki sen doğru bir yolu göstermektesin.

(Kur'an diye tercüme edilen «ruh» kelimesinin ayrıca Cebrail'i de ifade ettiği belirtilmiştir. Bu âyette risalet ve kitabın önemi belirtilmiş, Hz. Peygamberin kendisine gelen vahiyyle, doğru yol rehberi olduğu açıklanmıştır.)

53. (O yol) göklerin ve yerin sahibi olan Allah'ın yoludur. Dikkat edin, bütün işler sonunda Allah'a döner.

(Müminlere müjdenin, günahkârlara da tehdidin bulunduğu bu âyette, artık karşılıklı sebep

11. Gökten bir ölçüye göre suyu indiren O'dur. Biz onunla (*kupkuru*), ölü memlekete hayat veririz. İşte siz de böylece (*mezarlarınızdan*) çıkarılacaksınız.

(Âyette, ihtiyaca ve belli ölçüye göre yağmurun yağdırıldığı onunla toprağa hayat verildiği bildirilen bu durumun dirilmenin açık örneği olduğu kaydedilmiştir.)

12, 13. Bütün çiftleri O yaratmıştır. Ve size bineceğiniz gemiler ve hayvanlar vâretmiştir ki, böylece onların sırtına binip üzerlerine yerleşince, Rabbinizin ni'metini anarak: Bunu bizim hizmetimize vereni tesbih ve takdis ederiz, yoksa biz bunlara güç yetiremezdik, diyebilirsiniz.

(Binekler, düşünmeye ve Allah'ı tesbihe sevkeden varlıklardır. Bu yüzden sahâbe-i kirâm hayvanlarına bindiklerinde, ahireti ve tabutla başlayacak yolculuğu düşünürlerdi. Resûlullah, yolculuğa çıkarken bu âyetleri okurdu.)

14. Biz şüphesiz Rabbimize döneceğiz (*demelisiniz*).

15. Ama onlar, kullarından bir kısmını, O'nun bir cüzü kıldılar. Gerçekten insan apaçık bir nankördür.

(Burada yahudilerden bir bölümünün Uzeyr'i, hristiyanların da İsa'yı Allah'ın oğlu saydıklarına, müşriklerin ise melekleri, Allah'ın kızları kabul ettiklerine işaret edilmiştir.)

16. Yoksa Allah, yarattıklarından kızları kendisine aldı da oğulları size mi ayırdı?!

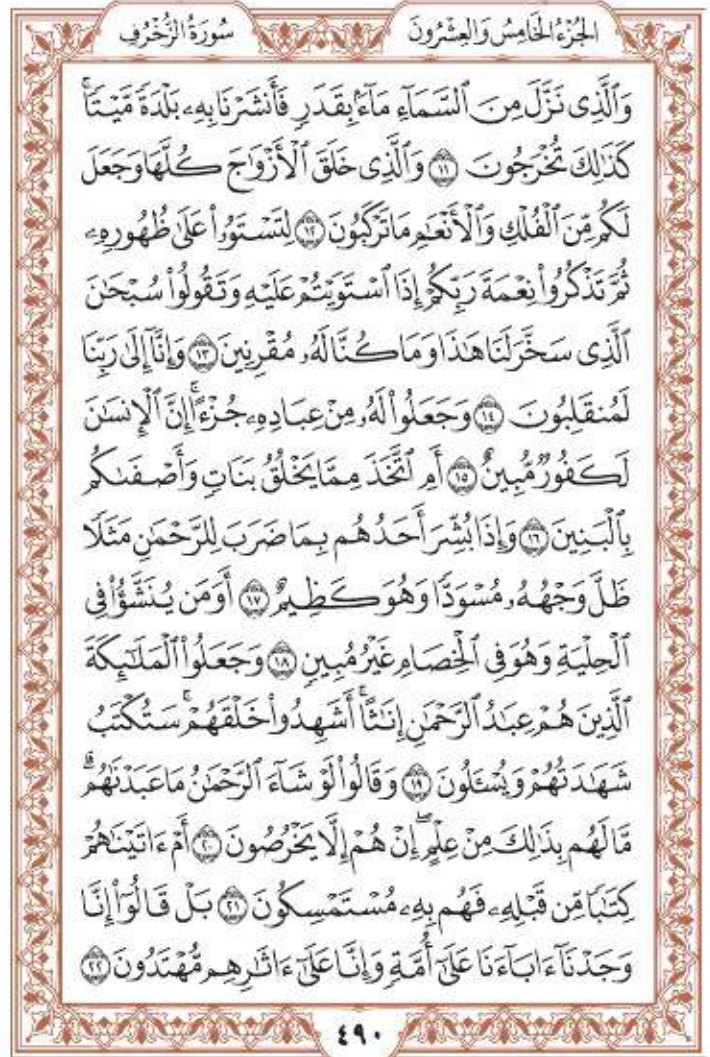
17. Onlardan biri, Rahmân'a isnat ettiği kız çocuğuyla müjdelenince, hidetlenerek yüzü simsiyah kesilir.

(Âyette ifade edildiği gibi kızları Allah'tan, oğulları kendilerinden saydıkları için, kız çocuğunun doğum haberine üzüldü ve sinirlenirdi. Sonra da kızları diri diri kuma gömerlerdi.)

18. Süs içinde yetiştirilip savaş edemeyecek olanı mı istemiyorlar? (*Onları Allah'ın parçası mı sayıyorlar?*)

(Âyet, kadınlardaki süslenme özellikleriyle, mücadeledeki zayıflıklarına işaret etmektedir.)

19. Onlar, Rahmân'ın kullan olan melekleri de dışı saydılar. Acaba meleklerin yaratılışlarını mı görmüşler? Onla-

nın bu şahitlikleri yazılacak ve sorguya çekileceklerdir.

20. Ve dediler ki: Rahmân dileyseydi biz onlara tapmazdık. Onların bu hususta bir bilgileri yoktur. Onlar sadece yalan söylüyorlar.

21. Yoksa bundan önce onlara bir kitap verdik de ona mı tutunuyorlar?

22. Hayır! «Sadece, biz babalarımızı bir din üzerinde bulduk, biz de onların izinde gidiyoruz» derler.

(Böylece meleklerle tapınmanın, bilgi ve kitap olarak bir dayanağı bulunmadığı, sadece körükörüne taklitten ibaret olduğu ortaya çıkmaktadır.)

سُورَةُ الزُّحُرُفِ

الْحِزْبُ الْخَامِسُ وَالْعِشْرُونَ

وَكَذَلِكَ مَا أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ فِي قَرِيْبٍ مِنْ نَذِيْرٍ إِلَّا قَالَ مُتْرُوْهَا
 إِنَّا وَجَدْنَا آبَاءَنَا عَلَىٰ أُمَّةٍ وَإِنَّا عَلَىٰ آثَرِهِمْ مُّقْتَدُونَ ﴿٣٧﴾
 * قُلْ أَوْ لَوْجِئْتُكُمْ بِأَهْدَىٰ مِمَّا وَجَدْتُمْ عَلَيْهِ ءَابَاءَكُمْ
 قَالُوا إِنَّا بِمَا أُرْسِلْتُمْ بِهِ كَافِرُونَ ﴿٣٨﴾ فَأَنْتَقَمْنَا مِنْهُمْ فَأَنْظُرْ
 كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُكْذِبِيْنَ ﴿٣٩﴾ وَإِذْ قَالَ إِبْرَاهِيْمُ لِأَبِيْهِ وَقَوْمِهِ
 إِنَّنِي بَرَاءٌ مِّمَّا تَعْبُدُونَ ﴿٤٠﴾ إِلَّا الَّذِي فَطَرَنِي فَإِنَّهُ سَيَهْدِيْني
 ﴿٤١﴾ وَجَعَلَهَا كَلِمَةً بَاقِيَةً فِي عَقِيْبِهِ لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ ﴿٤٢﴾ بَلْ
 مَتَّعْتُ هَؤُلَاءَ وَءَابَاءَهُمْ حَيَاتٍ جَاءَ هُمْ أَحَقُّ وَرَسُولٌ مُّبِيْنٌ ﴿٤٣﴾
 وَلَمَّا جَاءَهُمُ الْحَقُّ قَالُوا هَذَا سِحْرٌ وَإِنَّا بِهِ كَافِرُونَ ﴿٤٤﴾ وَقَالُوا
 لَوْلَا نُزِّلَ هَذَا الْقُرْءَانُ عَلَىٰ رَجُلٍ مِنَ الْقَرْيَتِيْنَ عَظِيْمٍ ﴿٤٥﴾ أَهْمُرُ
 بِقِيْسَمُونَ رَحْمَتَ رَبِّكَ كَخَيْبٍ قَسَمْنَا بَيْنَهُمْ مَعِيْشَتَهُمْ فِي الْحَيَاةِ
 الدُّنْيَا وَرَفَعْنَا بَعْضَهُمْ فَوْقَ بَعْضٍ دَرَجَاتٍ لِّيَتَّخِذَ بَعْضُهُمْ
 بَعْضًا سَخِرِيًّا وَرَحْمَتَ رَبِّكَ خَيْرٌ مِّمَّا يَجْمَعُونَ ﴿٤٦﴾ وَلَوْلَا
 أَنْ يَكُوْنَ النَّاسُ أُمَّةً وَاحِدَةً لَّجَعَلْنَا لِمَنْ يَكْفُرُ بِالرَّحْمٰنِ
 لِيُؤْتِيَهُمْ سُقْفًا مِّنْ فَضْوَةٍ وَمَعَارِجَ عَلَيْهَا يَظْهَرُونَ ﴿٤٧﴾

الْحِزْبُ

٤٩١

23. Senden önce de hangi memlekete uyarıcı göndermişsek mutlaka oranın varlıklılar: Babalarımızı bir din üzerinde bulduk, biz de onların izlerine uyarız, derlerdi.

24. Ben size, babalarınızı üzerinde bulduğunuz (*din*)den daha doğrusunu getirmişsem (*yine mi bana uymazsınız*)? deyince, dediler ki: Doğrusu biz sizinle gönderilen şeyi inkâr ediyoruz.

25. Biz de onlardan intikam aldık. Bak, yalanlayanların sonu nasıl oldu?

26. Bir zaman İbrahim, babasına ve kavmine demişti ki: Ben sizin taptıklarınızdan uzağım.

27. Ben yalnız beni yaratana taparım. Çünkü O, beni doğru yola iletecektir.

28. Bu sözü, ardından geleceklere devamlı kalacak bir miras olarak bıraktı ki, insanlar (*onun dinine*) dönsünler.

(Hz. İbrahim hakkı kabul etmeyen babasının yolunu terketmek suretiyle her zaman ataların taklit edilemeyeceğini göstermiş ve tevhid kelimesini, arındakilere miras olarak bırakmış, bu yüzden de neslinde Bir Allah'a inananlar eksik olmamıştır. Mekkeliler içinde de «hanifler» adıyla tanınan ve Hz. İbrahim'in inancına sadâkat gösteren insanlar vardı.)

29. Doğrusu bunları da atalarımı da kendilerine hak ve onu açıklayan bir peygamber gelinceye kadar geçindirdim.

30. Fakat kendilerine hak gelince: Bu bir büyüdür, biz onu tanımıyoruz, dediler.

31. Ve dediler ki: Bu Kur'an iki şehirden bir büyük adama indirilse olmaz mıydı?

(Hz. Peygamber'e inandırmayanlara göre Kur'an ya Mekke'nin zenginlerinden Velid b. Muğire'ye veya Taif'in zenginlerinden Urve es-Sakafi'ye indirilmeliydi. Velid b. Muğire şöyle demişti: Kureys'in büyüğü ve efendisi olan ben, yahut Sakif'in ulusu Ebu Amr b. Umeyr es-Sakafi dururken Kur'an Muhammed'e mi inecek?)

Halbuki Allah nazarında yükseklik, zenginlik veya soylulukla değil, takvâ iledir. Kaldı ki Hz. Muhammed, soy itibarıyla da onların en şerefli idi. Yalnız anneden ve babadan yetim kalmıştı, zengin de değildi.)

32. Rabbinin rahmetini onlar mı paylaşıyorlar? Dünya hayatında onların geçimliklerini aralarında biz paylaştırdık. Birbirlerine iş gördükleri için kimini ötekine dereceleri üstün kıldık. Rabbinin rahmeti onların biriktirdikleri şeylerden daha hayırlıdır.

33. Şayet insanların küfürde birleşmiş bir tek ümmet olması (*tehlikesi*) bulunmasaydı, Rahmân'ı inkâr edenlerin evlerinin tavanlarını ve çıkacakları merdivenleri gümüşten yapardık.

الجزء الخامس والعشرون سورة الزخرف

وَلْيُبَيِّنْ لَهُمُ آيَاتِكُمْ وَتَرَا بَالِغًا عَلَيْهَا تَنْكَحُوتَ ﴿٤١﴾ وَزُخْرُفًا وَإِنْ
كُلَّ ذَلِكَ لَمَّا مَتَّعَ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا وَالْآخِرَةَ عِنْدَ رَبِّكَ
لِلْمُتَّقِينَ ﴿٤٢﴾ وَمَنْ يَعِشْ عَنِ ذِكْرِ الرَّحْمَنِ نَقِيضٌ لَهُ شَيْطَانًا
فَهُوَ لَهُ قَرِينٌ ﴿٤٣﴾ وَإِنَّهُمْ لَيَصُدُّونَهُمْ عَنِ السَّبِيلِ وَيَحْسَبُونَ
أَنَّهُم مُّهْتَدُونَ ﴿٤٤﴾ حَتَّىٰ إِذَا جَاءَنَا قَالَ يَا لَيْتَ بَنِيَّ وَبَيْنَكَ
بُعْدَ الْمَشْرِقَيْنِ فَيَنْسِفُ الْقَرِينَ ﴿٤٥﴾ وَلَنْ يَنْفَعَكُمْ آيَاتِهِ
إِذْ ظَلَمْتُمْ أَنْتُمْ فِي الْعَذَابِ مُشْتَرِكُونَ ﴿٤٦﴾ أَفَأَنْتَ تُسْمِعُ
الصُّمَّ أَوْ تَهْدِي الْعُمْى وَمَنْ كَانَ فِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ ﴿٤٧﴾ فَإِنَّمَا
نَذَهَبَ بِكَ فَإِنَّا مِنْهُمْ مُنْتَقِمُونَ ﴿٤٨﴾ أَوَلَمْ يَتْلُوكَ الَّذِي
وَعَدْنَاهُمْ فَإِنَّا عَلَيْهِمْ مُّقْتَدِرُونَ ﴿٤٩﴾ فَاسْتَمْسِكْ بِالَّذِي أُوحِيَ
إِلَيْكَ إِنَّكَ عَلَىٰ صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ ﴿٥٠﴾ وَإِنَّهُ لَذِكْرٌ لَكَ وَلِقَوْمِكَ
وَسَوْفَ يَنْسَأُونَ ﴿٥١﴾ وَسَعَلَ مَنْ أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ مِنْ رُسُلِنَا
أَجَعَلْنَا مِنْ دُونِ الرَّحْمَنِ آلهةً يُعْبَدُونَ ﴿٥٢﴾ وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا
مُوسَىٰ بِآيَاتِنَا إِلَىٰ فِرْعَوْنَ وَمَلَئِهِ فَقَالَ إِنِّي رَسُولُ رَبِّ
الْعَالَمِينَ ﴿٥٣﴾ فَلَمَّا جَاءَهُمْ بِآيَاتِنَا إِذَا هُمْ مِنْهَا يَضْحَكُونَ ﴿٥٤﴾

٤٩٢

34. Evlerinin kapılarını ve üzerine yaslanacakları koltukları da (*hep gü-müşten yapardık*).

35. Ve onları zinetlere boğardık. Bütün bunlar sadece dünya hayatının geçimliğidir. Ahiret ise, Rabbinin katında, Allah'ın azabından sakınıp rahmetine sığınanlara mahsustur.

36. Kim Rahmân'ı zikretmekten gafil olursa, yanından ayrılmayan bir şeytanı ona musallat ederiz.

37. Şüphesiz bu şeytanlar onları doğru yoldan alıkoyarlar da onlar, kendilerinin doğru yolda olduklarını sanırlar.

38. O şeytan dostu kimse, en sonunda bize gelince arkadaşına: Keşke benimle senin aranda doğu ile batı arası kadar uzaklık olsaydı, ne kötü arkadaşmışsın! der.

(Âyetten, kıyamet gününde yoldan çıkan ve şeytana arkadaş olan kimsenin, kötü arkadaşıyla kendisi arasında uzak bir mesafe olmasını dileyerek görüşmek istemeyeceği anlaşılmaktadır.)

39. Zulmettiğiniz için bugün (*nedâmet*) size hiçbir fayda vermeyecektir. Çünkü siz, azapta ortaksınız.

40. (*Resûlüm!*) Sağırlara sen mi işit-tireceksin; yahut körleri ve apaçık sapıklıkta olanları doğru yola sen mi iletceksin?

41. Biz seni onlardan alıp götürsek de yine onlardan intikam alırız.

(Sen görsen de görmeden de onlara hak ettikleri cezayı vereceğiz.)

42. Yahut onlara vâdettiğimiz azabı, sana gösteririz. Çünkü bizim onlara gücümüz yeter.

43. Sen, sana vahyedilene sımsıkı sanlı. Şüphesiz sen, dosdoğru yoldasın.

44. Doğrusu Kur'an, sana ve kavmine bir öğüttür. İleride ondan sorumlu tutulacaksınız.

45. Senden önce gönderdiğimiz elçilerimize (*ümmetlerine*) sor! Rahmân'dan başka tapılacak tanrılar (*edinin diye*) emretmiş miyiz?

(Öteki peygamberlerin getirdiği dinler incelendiği zaman anlaşılır ki, hiçbir peygamberin dininde puta tapıcılık yoktur. Bütün peygamberler tevhid inancında birleşmişlerdir.)

46. Andolsun biz Musa'yı âyetlerimizle Firavun'a ve onun ileri gelen adamlarına göndermiştik de Musa: Ben âlemlerin Rabbinin elçisiyim, demişti.

47. Onlara âyetlerimizi getirince, bunlara gülüvermişlerdi.

سُورَةُ الزُّحُرُفِ

الْحَمْدُ لِلَّهِ الْعَلِيِّ الْكَبِيرِ

وَمَا نُزِيهِمْ مِنْ آيَةٍ إِلَّا هِيَ أَكْبَرُ مِنْ أُخْتِهَا وَأَخَذْنَاهُمْ
بِالْعَذَابِ لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ ﴿٤٨﴾ وَقَالُوا يَا أَيُّهَا السَّاحِرُ ادْعُ لَنَا
رَبَّنَا بِمَا عَاهَدَ عَلَيْكَ إِنَّا لَمُهْتَدُونَ ﴿٤٩﴾ فَلَمَّا كَشَفْنَا
عَنْهُمْ الْعَذَابَ إِذَا هُمْ يَنْكُثُونَ ﴿٥٠﴾ وَنَادَى فِرْعَوْنُ فِي قَوْمِهِ
قَالَ يَا قَوْمِ أَوَلَيْسَ لِي مُلْكُ مِصْرَ وَهَذِهِ الْأَنْهَارُ تَجْرِي مِنْ
تَحْتِي أَفَلَا تُبْصِرُونَ ﴿٥١﴾ أَمْ أَنَا خَيْرٌ مِنْ هَذَا الَّذِي هُوَ مَهِينٌ
وَلَا يَكْذُوبِينَ ﴿٥٢﴾ فَلَوْلَا أَلْفِي عَلَيْهِ أَسُورَةٌ مِنْ ذَهَبٍ أَوْجَاءَ
مَعَهُ الْمَلَأِيكَةُ مُقَرَّبِينَ ﴿٥٣﴾ فَاسْتَحَفَّ قَوْمَهُ
فَأَطَاعُوهُ إِنَّهُمْ كَانُوا قَوْمًا فَاسِقِينَ ﴿٥٤﴾ فَلَمَّا آسَفُونَا
انْتَقَمْنَا مِنْهُمْ فَأَغْرَقْنَاهُمْ أَجْمَعِينَ ﴿٥٥﴾ وَجَعَلْنَاهُمْ
سَلَفًا وَمَثَلًا لِّلْآخِرِينَ ﴿٥٦﴾ وَلَمَّا ضُرِبَ ابْنُ مَرْيَمَ مَثَلًا
إِذَا قَوْمُكَ مِنْهُ يَصِدُّونَ ﴿٥٧﴾ وَقَالُوا يَا أَيُّهَا السَّاحِرُ خِرْ أَمْ
هُوَ مَا ضَرَبْنَاهُ لَكَ إِلَّا جَدَلًا بَلْ هُمْ قَوْمٌ خَصِمُونَ ﴿٥٨﴾ إِنْ هُوَ
إِلَّا عَبْدٌ أَنْعَمْنَا عَلَيْهِ وَجَعَلْنَاهُ مَثَلًا لِّبَنِي إِسْرَائِيلَ ﴿٥٩﴾
وَلَوْ نَشَاءُ لَجَعَلْنَا مِنْكُمْ مَلَائِكَةً فِي الْأَرْضِ يَخْلُقُونَ ﴿٦٠﴾

٤٩٣

altından akıp giden şu ırmaklar benim değil mi? Hâla görmüyor musunuz?»

(Firavun bu sözüyle saraylarını ve altından akan Nil nehrini kasdederek kudret, servet ve ihtişamını ortaya koyuyor ve buna karşılık Hz. Musa'nın zayıflığını ve fakirliğini hatırlatıyordu.)

52. «Yoksa ben, kendisi zayıf ve neredeyse söz anlatamayacak durumda bulunan şu adamdan daha hayırlı değil miyim?»

(Bu sözüyle Firavun, Hz. Musa'nın dilindeki tutukluğuna işaret etmek istiyordu.)

53. «Ona altın bilezikler verilmeli veya yanında ona yardımcı melekler gelmeli değil miydi?»

54. Firavun kavmini aldattı; onlar da kendisine boyun eğdiler. Onlar yoldan çıkmış bir kavimdir.

55. Böylece bizi öfkelenendirince onlardan intikam aldık, hepsini suda boğduk.

56. Onları, sonradan gelenlerin geçmişi ve bir ibret örneği kıldık.

57. Meryem oğlu İsa, bir misal olarak anlatılınca senin kavmin hemen bağışmaya başladılar.

(Rivayet edildiğine göre, Hz. İsa ve annesi Meryem ile ilgili bir meselenin konuşulduğu toplantıda müşriklerden biri «Eğer tapılan İsa, Meryem, Uzeyr ve melekler cehennemdeyse onlarla beraber olmaya râzıyız» demiş, bu söze müşrikler gülmüşlerdi. Ayet, onların bu şumarık tavırları hakkında inmiştir.)

58. Bizim tanrılarımız mı hayırlı, yoksa o mu? dediler. Bunu sana ancak tartışmak için söylediler. Doğrusu onlar kavgacı bir toplumdur.

(Bu sözleriyle müşriklerin tanrılarını, Hz. İsa ile karşılaştırmaya yeltendikleri anlaşılacaktır.)

59. O, sadece kendisine nimet verdiğimiz ve İsrailoğullarına örnek kıldığımız bir kuldur.

(Âyet, Hz. İsa'nın peygamberlik nimetine erişen ve babasız doğuşuyla da İsrailoğullarına ilâhî kudretin örneği olarak getirilen büyük bir zat olduğunu teyit etmektedir.)

60. Eğer dileseydik, içinizden, yeryüzünde yerinize geçecek melekler yaratırdık.

48. Onlara gösterdiğimiz her bir âyet (*mucize*) diğerinden daha büyüktü. Doğru yola dönsünler diye onları azaba uğrattık.

49. Bunun üzerine dediler ki: Ey büyü! Sana verdiği ahde göre bizim için Rabbine dua et; çünkü biz artık doğru yola gireceğiz.

(Âyet, Hz. Musa'nın kavminin azabı görünce, kurtulmak için inanacaklarını bildirdiklerine, böylece azabın kaldırılacağına dair verilen sözü de hatırlattıklarına işaret etmektedir.)

50. Fakat biz onlardan azabı kaldırdık, sözlerinden dönüverdiler.

51. Firavun kavmine seslendi ve şöyle dedi: «Ey kavmim! Mısır mülkü ve

61. Şüphesiz ki o (*İsa*), kıyametin (*ne zaman kopacağına*) bilgisidir. On-
dan hiç şüphe etmeyin ve bana uyun;
çünkü bu, dosdoğru yoldur.

(Bu âyette Hz. İsa'nın kıyamet için bir bilgi ol-
duğu belirtilerek âhir zamanda onun tekrar dün-
yaya döneceğine işaret edilmektedir. Nitekim
âyetteki «ilim» kelimesi, işaret manasına gelen
«alem» şeklinde de okunmuştur. Bunun yanısıra
âyeti, «Kur'an'da ahiret için yeterli bilgiler var-
dır» şeklinde anlayanlar da olmuştur.)

62. Sakın şeytan sizi yoldan çevirme-
sin. Çünkü o, sizin için apaçık bir düş-
mandır.

63. İsa, açık delillerle geldiği zaman
demmişti ki: Ben size hikmet getirdim ve
aynılığa düşüğünüz şeylerden bir kıs-
mını size açıklamak için geldim. Öyley-
se Allah'tan korkun ve bana itaat edin.

64. Çünkü Allah, benim de Rabbim,
sizin de Rabbinizdir. O'na ibadet edin.
İşte bu, doğru yoldur.

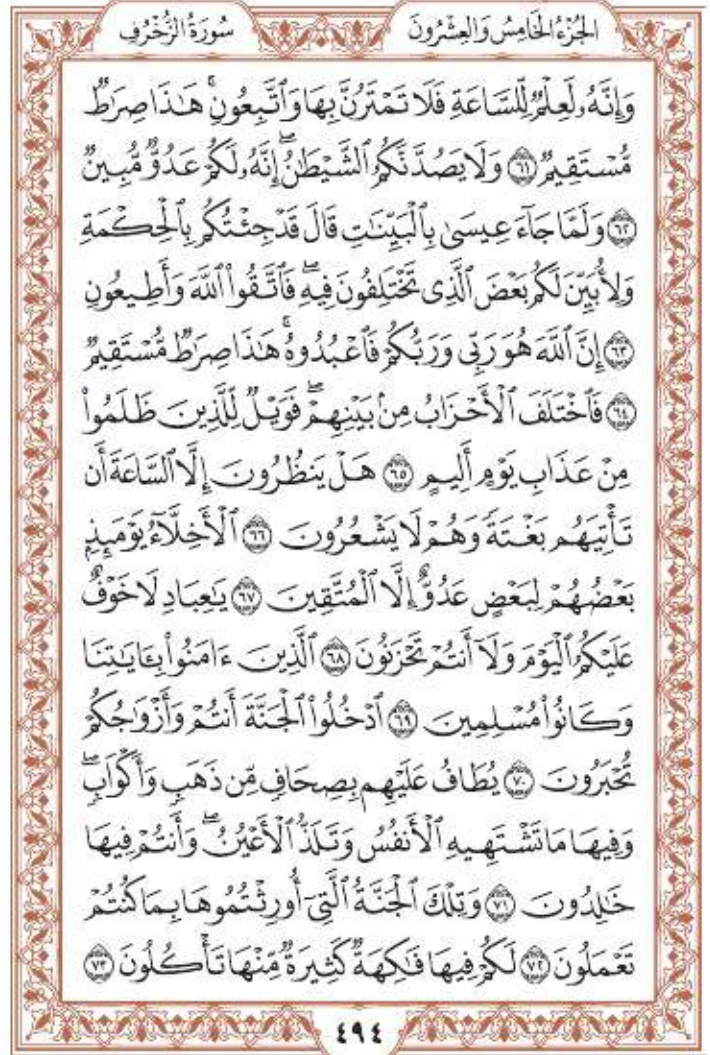
65. Ama aralarından çıkan guruplar,
bir ihtilâfa düştüler. Acı bir günün azabı
karşısında vay o zulmedenlerin hali-
ne!

(Hıristiyan ve yahudilerden bazıları Hz. İsa
için Allah, bazıları Allah'ın oğlu, bir kısmı da
üçün üçüncüsü dediler ve böyle inandılar. Âyet,
onların bu yersiz düşünce ve inançlarının
kıyamet gününde acınacak bir azaba maruz kal-
malarına sebep olacağını haber vermektedir.)

66. Onlar farkında değilken kıya-
met gününün kendilerine ansızın gel-
mesinden başka bir şey mi bekliyor-
lar?

67. O gün, Allah'a karşı gelmekten
sakınanlar dışında, dost olanlar (*bile*)
birbirlerine düşman kesilirler.

(Allah, kendisine karşı gelmekten sakınanla-
ra şöyle nida eder:)

68, 69. Ey âyetlerimize inanan ve
müslüman olan kullanm! Bugün size
korku yoktur. Sizler üzülmeceksiniz
de.

70. Siz ve eşleriniz, ağırlanmış olarak
cennete giriniz!

71, 72, 73. Onlara altın tepsiler ve ka-
dehler dolaştırılır. Orada canlarının is-
tediği, gözlerinin hoşlandığı her şey
vardır. Ve kendilerine: Siz, orada ebedî
kalacaksınız, işte yaptıklarınıza karşılık
size miras verilen cennet budur. Orada
sizin için bol bol meyveler vardır, onlar-
dan yersiniz, denilir.

سُورَةُ الزُّحُرِفِ الْحَمْدُ لِلَّهِ الْعَلِيِّ الْعَظِيمِ وَالْعَشْرُونَ

إِنَّ الْمُجْرِمِينَ فِي عَذَابٍ جَهَنَّمَ خَالِدُونَ ﴿٧٤﴾ لَا يُفْتَرُ عَنْهُمْ وَهُمْ فِيهِ مُبْلِسُونَ ﴿٧٥﴾ وَمَا ظَنَنْتُمْ وَلَكِنْ كَانُوا هُمُ الظَّالِمِينَ ﴿٧٦﴾ وَنَادُوا وَاتَّمَلَلُوا يُقْبِضُ عَيْنَتَارِبُكُ قَالَ إِنَّكُمْ مَلَائِكَةٌ ﴿٧٧﴾ لَقَدْ جِئْتُمْ بِالْحَقِّ وَلَكِنَّ أَكْثَرَكُمْ لِلْحَقِّ كَرِهُونَ ﴿٧٨﴾ أَمْ أَدْرَأْتُمْ أَمْرًا فَإِنَّا مُبْرَمُونَ ﴿٧٩﴾ أَمْ يَحْسَبُونَ أَنَا لَا نَسْمَعُ سِرَّهُمْ وَنَجْوَاهُمْ بَلَىٰ وَرُسُلْنَا لَدَيْهِمْ يَكْفُورُونَ ﴿٨٠﴾ قُلْ إِن كَانَ لِلرَّحْمَنِ وَلَدٌ فَأَنَا أَوَّلُ الْعَالَمِينَ ﴿٨١﴾ سُبْحَانَ رَبِّ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ رَبِّ الْعَرْشِ عَمَّا يَصِفُونَ ﴿٨٢﴾ فَذَرَهُمْ حَوْصًا وَيَلْعَبُوا حَتَّىٰ يُلَاقُوا يَوْمَهُمُ الَّذِي يُوعَدُونَ ﴿٨٣﴾ وَهُوَ الَّذِي فِي السَّمَاءِ إِلَهُ وَفِي الْأَرْضِ إِلَهُ وَهُوَ الْحَكِيمُ الْعَلِيمُ ﴿٨٤﴾ وَتَبَارَكَ الَّذِي لَهُ مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا وَعِنْدَهُ عِلْمُ السَّاعَةِ وَإِلَيْهِ تُرْجَعُونَ ﴿٨٥﴾ وَلَا يَمْلِكُ الَّذِينَ يَدْعُونَ مِن دُونِهِ الشَّفَعَةَ إِلَّا مَن شَهِدَ بِالْحَقِّ وَهُمْ يَعْلَمُونَ ﴿٨٦﴾ وَلَئِن سَأَلْتَهُم مَّن خَلَقَهُمْ لَيَقُولُنَّ اللَّهُ فَأَنَّى يُؤْفَكُونَ ﴿٨٧﴾ وَقِيلَ لَهُ رَبِّ إِنَّا هَذَا قَوْمٌ لَا يَتُوبُونَ ﴿٨٨﴾ فَأَصْفَحْ عَنْهُمْ وَقُلْ سَأَلْتُمْ فَسَوْفَ يَعْلَمُونَ ﴿٨٩﴾

74, 75. Şüphesiz suçlular cehennem azabında devamlı kalacaklar, azapları hafifletilmeyecektir. Onlar azap içinde kurtuluştan ümit kesmişlerdir.

(Burada suçlulardan maksat, Allah'ı inkâr eden veya şirk koşanlardır.)

76. Biz onlara zulmetmedik, fakat onlar kendileri zalim kimselerdir.

77. Ey Mâlik! Rabbin bizim işimizi bitirsin! diye seslenirler. Mâlik de: Siz böyle kalacaksınız! der.

(Kâfirler, cehennem bekçisi olan Mâlik'e âyette belirtildiği şekilde seslenerek ölümlerini isterler. Çünkü ölümleri azap içinde yaşamalarından daha iyidir. Ama Mâlik, onlara hiçbir surette buradan kurtuluş olmadığını bildirir.)

78. Andolsun biz size hakkı getirdik, fakat çoğunuz haktan hoşlanmıyorsunuz.

(Burada Kureyş'in Dâru'n-Nedve'de Hz. Peygamber'e karşı kurdukları tuzağa işaret edilerek, onların tuzaklarına karşılık, helâklerinin takdir edildiği açıklanmıştır. Çünkü kâfirler, Hz. Muhammed'i ve Kur'an'ı sevmediklerini söylemekle kalmıyor, karşı koyma hususunda da kararlar alıyorlardı.)

79. Yoksa (müşrikler) bir işe kesin karar mı verdiler? Doğrusu biz de kararlıyız!

80. Yoksa onlar, bizim kendilerinin sırlarını ve gizli konuşmalarını işitmediğimizi mi sanıyorlar? Hayır, öyle değil; yanlarındaki elçilerimiz (hafaza melekleri de) yazmaktadırlar.

81. De ki: Eğer Rahmân'ın bir çocuğu olsaydı, elbette ben (ona) kulluk edenlerin ilki olurum!

82. Göklerin ve yerin Rabbi, Arş'ın da Rabbi olan Allah onların vasıflandırmalarından yücedir, münezzehtir.

83. Sen bırak onları, kendilerine söz verilen günlerine kavuşuncaya kadar bâtila dalsınlar, oynaya dursunlar.

84. Gökteki İlâh da, yerdeki İlâh da O'dur. O, hakîmdir, her şeyi bilendir.

85. Göklerin, yerin ve ikisi arasında bulunan her şeyin mülkü kendisine ait olan Allah ne yücedir! Kıyamet saatini bilmek de O'na mahsustur. Siz O'na döndürüleceksiniz.

86. Allah'ı bırakıp da taptıkları putlar, şefâat edemezler. Ancak bilerek hakka şahitlik edenler bunun dışındadır.

(Âyette ifade edildiği gibi, putlar hiç kimseye şefâat edemezler ve yardımda bulunamazlar. Çünkü şefâate yetkileri yoktur. Ancak İsa ve Üzeyr (a.s.) ile meleklerin, dilleri ve kalpleriyle hakkı doğrulayan kişi ve varlıklar oldukları için inananlara şefâat edecekleri anlaşılmaktadır.)

87. Andolsun onlara kendilerini kimin yarattığını sorsan elbette «Allah» derler. O halde nasıl (Allah'a kulluktan) çeviriliyorlar?

88, 89. (Resûlullah'ın:) Yâ Rabbi! Bunlar, iman etmeyen bir kavimdir, demesine karşı Allah: Şimdilik sen onlardan yüz çevir ve size selam olsun de. Yakında bilecekler! buyurdu.